

B. Ἐπιγραφικὴ Συλλογὴ

Τὸ σύνολον τῶν εἰς τὴν Συλλογὴν ἀποκειμένων ἐνεπιγράφων λίθων ἀνέρχεται εἰς 13.350. Ἀπὸ τὰ τελευταίως εἰσαχθέντα σημειοῦμεν:

- ΕΜ. 13314 ἐκ Παιανίας = IG I² 1016
 » 13315 ἐκ Διονύσου = IG II² 4605
 » 13316 » » = » 3094
 » 13317 » » = » 2851
 » 13318 » » = Hesperia XVII, 1948 σ.141
 » 13319 » » » σ. 142
 ΕΜ. 13337 μετεφέρθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἀγορᾶς καὶ συνεκολλήθη ἐπὶ τῆς ΕΜ. 6793.
 » 13338 μετεφέρθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἀγορᾶς καὶ συνεκολλήθη ἐπὶ τῆς ΕΜ. 8046.
 » 13346 μετεφέρθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἀγορᾶς καὶ συνεκολλήθη ἐπὶ τῆς ΕΜ. 7547.
 » 13350 μετεφέρθη ἐκ τοῦ Μουσείου Ἀγορᾶς καὶ συνεκολλήθη ἐπὶ τῆς ΕΜ. 8391.

ΕΜ. 13345 εὑρέθη εἰς τὸν χώρον τοῦ Ἀσκληπείου καὶ συνεκολλήθη ἐπὶ τῆς ΕΜ. 8619 (ἄνω δεξιὰ γωνία). Ἡ στήλη ἐφ' ἧς τοῦτο συνεκολλήθη περιέχει παιᾶνα εἰς Ἀπόλλωνα καὶ Ἀσκληπιόν (IG II² 4473).

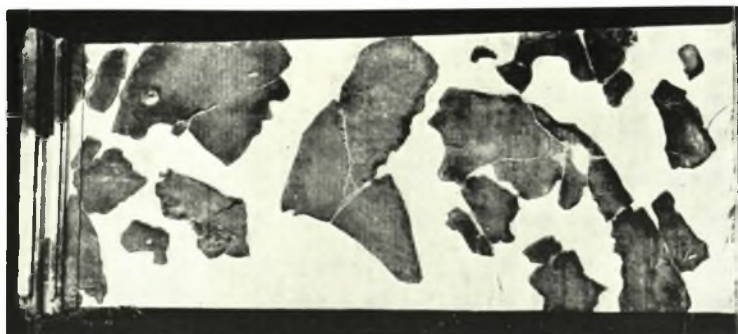
Ἡ τοποθέτησις τῶν ἐνεπιγράφων λίθων εἰς τὴν θέσιν τῶν ἔχει ἀπὸ πολλοῦ συντελεσθῇ καὶ οἱ μελετῆται ἐργάζονται ἀνέτως εἰς τὴν Συλλογὴν. Ἐφροντίσαμεν, ὥστε εἰς ἕκαστον χώρον καὶ εἰς τὸ φωτεινότερον σημεῖον τούτου νὰ ὑπάρχῃ ἀνά μία μεγάλη ξυλίνη τράπεζα, ἐφ' ἧς νὰ μεταφέρονται οἱ πρὸς μελέτην λίθοι· τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ μοναδικοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπάρχοντος παλαιότερον ἱκρίωματος. Τὸ φῶς, φυσικὸν ἢ τεχνητόν, εἶναι ἄφθονον εἰς τὰς αἰθούσας, εἰς ἃς κατ' ἀποστάσεις ὑπάρχουν καὶ ρευματολήπται διὰ τὴν φωτογράφησιν ἐπὶ τόπου τῶν ὀγκωδῶν λίθων.

Ἡ συντελούμενη νῦν ἐργασία ἀφορᾷ κυρίως εἰς τὴν συγκόλλησιν τῶν μεγάλων στηλῶν, ἐφ' ὧν ἦσαν ἀναγεγραμμένα τὰ ὀνόματα τῶν Ἀθηναίων ἐφήβων. Αὗται ἦσαν διαλελυμέναι. Ὁ Πί ν. 5α, εἶναι φωτογραφία τῆς ΕΜ. 10342 ἐπιγραφῆς. Εἶναι μία ἀπὸ 50άδα περίπου τοῦ εἶδους τῆς. Ἐντὸς ξυλίνου πλαισίου ἐχύνετο κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα γύψος καὶ ἐντὸς τούτου ἐτοποθετοῦντο «κόλυμβηται» αἱ δεκάδες τῶν ἐνεπιγράφων τεμαχίων τῆς στήλης. Ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν καιρικῶν συνθηκῶν ὄχι μόνον ἐσή-

ποντο αἱ σανίδες, ἡμαυροῦτο ὁ γύψος, ἀλλὰ καὶ ἐθραύετο οὗτος εἰς τεμάχια. Εἰς τὸ ὑπαιθρον, ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς μεγάλης αὐλῆς στηριζόμεναι, ὑπέστησαν μεγάλας ζημίας καὶ ἀπὸ θραύσματα ὧλων κατὰ τὴν Δεκεμβριανὴν ἀνταρσίαν (1944). Ἡ ὁπῇ ἄνω δεξιὰ ἐπὶ τοῦ Πί ν. 5γ, ἀβαθῆς μὲν ἀλλὰ διευρυνομένη πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν, εἶναι ἐκ τῶν πολλῶν δειγμάτων. Μετὰ μεγάλης λοιπὸν προσοχῆς, ἀφοῦ γίνῃ σχέδιον τοῦ ὅλου, ἀριθμεῖται καὶ ἀποσπᾶται ἕκαστον τεμάχιον. Ἀφοῦ, ἐν συνεχείᾳ, ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τῆς στήλης διαπιστωθῇ ἡ ἀπόστασις τοῦ ἐκ τοῦ ἐγγυτέρου τεμαχίου, συγκολλῶνται δι' εἰδικῆς κόλλας, ἀφοῦ συνδεθοῦν ἀμφοτέρω μετὰ ῥάβδους ὀρειχάλκου (Πί ν. 5β). Τὸ αὐτὸ ἐν συνεχείᾳ γίνεται διὰ τὰ λοιπὰ τεμάχια, ὅταν δὲ ἔχουν συνδεθῇ ὅλα τὰ τεμάχια (ἢ ἐφαπτόμενα ἀλλήλων ἢ εἰς σχετικὴν ἀπόστασιν εὐρισκόμενα) μεταξὺ τῶν μετ' ὀρείχαλκον (μέχρι 50 χιλιογράμμων εἰς τινὰς στήλας), τότε τὰ μεταξὺ τῶν κενὰ πληροῦνται μετὰ γύψου. Διὰ τῆς νέας ἐπεξεργασίας τὰ τεμάχια τῆς στήλης μεταβάλλονται εἰς ἓν συμπαγὲς σύνολον μεγάλης ἀντοχῆς. Ἐπάλειψις ἐν συνεχείᾳ τοῦ γύψου μετὰ ἔλαιον καὶ χρῶμα προφυλάσσει τοῦτον καὶ συγχρόνως προβάλλει καλύτερον τὰ ἐνεπίγραφα τεμάχια. Οὕτως ἡ στήλη λαμβάνει τὴν μορφήν καὶ τὸ σχῆμα, ἅτινα εἶχεν ἀρχικῶς καὶ τοποθετεῖται ἐν συνεχείᾳ, ἐρειδομένη στερεῶς, ἐπὶ τοῦ τοίχου τῶν διαδρόμων (Πί ν. 5γ). Εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μεγάλη ὑπῆρξε ἡ συμβολὴ τοῦ ἐμπείρου τεχνίτου Νικ. Φράγκου.

Ἀλλ' ἐκ τῆς νέας ἐπεξεργασίας προκύπτει καὶ ἀπροσδόκητον ἐπιστημονικὸν ὄφελος, τὸ ἑξῆς: Εἰς τὴν Editio minor ἀναφέρεται συχνά, ὅτι ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ (τῶν 36 φερ' εἰπεῖν) τεμαχίων τῆς στήλης, ἅτινα εἶδον οἱ παλαιότερον δημοσιεύσαντες τὴν ἐπιγραφὴν, ἔλλείπουν 2 ἢ 3. Συνηθέστερον ταῦτα ἀπόκεινται ἐπὶ τῶν ρυμῶν ἢ εἶναι ἐντὸς κιβωτιδίων ἀποτεθειμένα διὰ μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ λαμβάνουν τὴν θέσιν τῶν ἐπὶ τῆς στήλης. Συνέβη ὁμοῦ καὶ πλείονας φορές, τὰ ἐλλείποντα τεμάχια νὰ τὰ ἀνεύρωμεν ἐντὸς τῶν ξυλίνων πλαισίων, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ γύψου, ὡς ἔρμα μεταξὺ τεμαχίων πλίνθων καὶ ἀργῶν λίθων. Ἦτο κατὰ ταῦτα ἀδύνατον εἰς τὸν Kirchner νὰ τὰ ἴδῃ, ἐνόμιζεν οὗτος, ὅτι εἶχον ἀπολεσθῇ καὶ ἐσημείωσεν «litterae, quae lineis subscriptis insignitae sunt, nunc perierunt ἢ quae hodie non exstant, lineis subscriptis insignivimus».

ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ Θ. ΜΙΤΣΟΣ

Ἐθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον. Ἐπιγραφικὴ Συλλογή: α. Ἡ Ε.Μ. 10342 ἐπιγραφὴ ὡς ἦτο πρότερον, β. Τὰ τεμάχια τῆς Ε.Μ. 10342 ἐπιγραφῆς, ὡς ταῦτα συνδέονται μεταξὺ των μὲ ράβδους ὀρειχάλκου, γ. Ἡ Ε.Μ. 10342 ἐπιγραφὴ ὡς αὕτη ἀπεκατεστάθη

Μ. ΜΙΤΣΟΣ